

NÜKLEER TESİSLERE İLİŞKİN YETKİLENDİRMELER YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; nükleer tesislere ilişkin faaliyetlerin radyasyondan korunma, güvenlik ve emniyet ilkeleri çerçevesinde yürütüldüğünün tespit ve teyit edilmesi için faaliyetlerin yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, nükleer tesisleri kapsar.
(2) Bulundurduğu nükleer maddenin güvenlik açısından önemli bir ekipman kullanılmasını gerektirmediği Kurum tarafından değerlendirilen üniversite veya araştırma merkezi laboratuvarları gibi yerler bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 5/3/2022 tarihli ve 7381 sayılı Nükleer Düzenleme Kanununun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrası ve 6 ncı maddesinin birinci fıkrası ile 95 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine ve 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;
a) Ağır kazalar: Olası radyolojik sonuçlarının ancak kaza yönetimi ile hafifletilmesi mümkün olabilen kazaları,
b) Araştırma reaktörü: Test, deney, eğitim, ışınlama, araştırma ve geliştirme gibi amaçlara yönelik olarak kullanılmak üzere tasarlanan ve reaktör içeren tesisi,
c) Bağımsız Gözetim Şirketi (BGŞ): Nükleer tesislere ilişkin faaliyetlerin ve faaliyetler kapsamındaki işlerin Kuruludan bağımsız üçüncü taraf gözetimine yönelik olarak Kurumdan yetki belgesi almış şirketi,
ç) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Dereceli yaklaşım: Güvenliğin sağlanmasına yönelik teknik ve idari kontrol faaliyetleri ile iş ve işlemlerin; güvenliği tehdit edebilecek olasılıkların ve bunların olası sonuçlarının büyüklüğüyle orantılı bir şekilde oluşturulduğu ve uygulandığı yöntemi,
d) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Düzenleyici Belgeler Listesi (DBL): Nükleer tesise ilişkin faaliyetlerin gerçekleştirilmesine yönelik radyasyondan korunma, güvenlik, emniyet ve nükleer güvenceye ilişkin gerekleri içeren düzenleyici belgelerin listesini,
e) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Gözetim: Nükleer tesislere ilişkin faaliyetlerin ve faaliyetler kapsamındaki işlerin dereceli yaklaşımla denetlenmesini ve Kurum tarafından belirlenenler için uygunluk değerlendirmesinin yapılmasını,
f) Güvenlik Analizi Raporu (GAR): Tesisin tasarımına ilişkin bilgiler ile bu tasarım çerçevesinde tesisin işletilmesi sırasında karşılaşılabilecek tehlikelerin analizini içeren ve tesisin ilgili güvenlik ve emniyet gerekleri ile uyumlu olduğunu gösteren raporu,
g) Güvenlik Değerlendirme Raporu: Kurumun gözden geçirme ve değerlendirme çalışmasının sonuçlarını içeren ve yetkilendirme kararına esas teşkil eden raporu,
ğ) **(Mülga:RG-1/8/2024-32619)**
h) Kuruluş: Bir nükleer tesis kurmak, işletmek veya işletmeden çıkarmak için Kuruma niyet bildiriminde bulunan, onay almak veya yetkilendirilmek üzere başvuran ya da yetkilendirilen ve düzenleyici kontrol kapsamında bulunan Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına göre kurulmuş tüzel kişiyi,
ı) Kurum: Nükleer Düzenleme Kurumunu,
i) Maden: Nükleer hammaddelerin doğada bulunan formlarının ana veya yan ürün olarak çıkarıldığı ve/veya depolandığı tesisi,
j) Nükleer hammadde işleme tesisi: Nükleer hammaddelerin işlendiği veya bu hammaddelere ilişkin test ve deneylerin, araştırmaların ve benzeri işlemlerin yapıldığı tesisi,

- k) Nükleer santral: Nükleer enerjiden ısı ve/veya elektrik üretmek amacıyla tasarlanan ve kullanılan bir veya birden fazla ünite içerebilen tesisi,
- l) Nükleer yakıt üretim tesisi: Nükleer hammaddelerin işlenerek yakıt formuna getirildiği tesisi,
- m) Reaktör: Nükleer maddenin zincirleme reaksiyon ile bölünmesinin kontrollü bir şekilde sürdürülmesini sağlayan sistemler bütünü,
- n) Tasarıma esas kazalar: Tesis tasarımının dayanması öngörülen sınırları tespit etmek amacıyla analiz edilen kazaları,
- o) Tasarımı genişleten koşullar: Tesisin tasarıma esas kazaları arasında yer almayan ancak koşulların ağır kazalara dönüşmemesi için tasarımda dikkate alınan kaza koşullarını,
- ö) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Tedarikçi: Bir faaliyeti Kuruluş adına yürüten, organize eden ya da yaptıran veya Kuruluşa bağımsız gözetim hizmeti dışında hizmet veya mal sağlayan kişiyi,
- p) Ünite: Nükleer santrallerde bir reaktör içeren ve bağımsız olarak üretim yapabilecek nitelik ve sistemlere sahip birimi,
- r) Yeniden işleme tesisi: Kullanılmış nükleer yakıtların yeniden işlendiği tesisi,
- s) **(Ek:RG-1/8/2024-32619)** Ekipman: Nükleer tesislerde bir sistemin parçası olarak ya da tek başına kullanılması amaçlanan, belirlenmiş bir işlevi olan ve bileşenlerden oluşan ögeyi,
- ş) **(Ek:RG-1/8/2024-32619)** Güvenlik açısından önemli: Nitelediği unsurun; herhangi bir nedenle işlevini yerine getirememesi veya uygun şekilde yürütülmemesi sonucunda çalışanların, halkın, çevrenin veya gelecek nesillerin iyonlaştırıcı radyasyonun zararlı etkilerine maruz kalmasına yol açabilecek önemi haiz olmasını,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Nükleer Tesislerde Yetkilendirmeler ve Genel Esaslar

Yetkilendirmeler ve saha onayı

MADDE 5- (1) Nükleer tesislere ilişkin;

- Sahanın hazırlanması,
 - Ekipmanın imal edilmesi,
 - Tesisin inşa edilmesi,
 - Tesisin işletmeye alınması,
 - Tesisin işletilmesi,
 - Tesiste yeniden işletmeye geçilmesi,
 - Tesiste güvenlik ve emniyeti ilgilendiren değişiklik yapılması,
 - Tesisin işletmeden çıkarılması,
- faaliyetleri Kurumun yetkilendirmesine tabidir.

(2) Bu faaliyetlerin yetkilendirilmesi, bu Yönetmeliğin ilgili bölümlerinde tesisin türüne ve niteliklerine göre dereceli yaklaşımla belirlenen yetkiler kapsamında ele alınır.

(3) Kurum yetkilendirme yapmadan Kuruluş ilgili faaliyete başlayamaz.

(4) Kuruluşa nükleer tesisler için verilen;

- Saha hazırlama, inşaat ve işletmeye alma izinleri işletme lisansı verilene kadar,
- İşletme lisansı işletmeden çıkarma izni verilene kadar,
- İşletmeden çıkarma izni, tesis veya saha için düzenleyici kontrolden çıkarma kararı verilene kadar,

geçerlidir.

(5) Nükleer tesislerin kurulacağı saha, Kurum tarafından verilecek olan saha onayına tabidir.

Genel esaslar

MADDE 6- (1) Kuruluş, düzenleyici kontrolden çıkarılana kadar tüm faaliyetlerini ilgili mevzuat uyarınca oluşturduğu yönetim sistemi kapsamında yürütür.

(2) Kuruluş, işletme lisansı öncesinde nükleer tesisi oluşturan yapı, sistem ve **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619)** ekipmanların kurulmuş olduğu hâliyle ayrıntılı tasarım bilgilerine ve uygulama projelerine herhangi bir kısıtlama olmaksızın kullanabileceği şekilde sahip olur.

(3) Bir nükleer tesisin sahasında yeni bir ünitenin veya ayrı bir nükleer tesisin, radyasyon tesisinin veya radyoaktif atık tesisinin kurulması, işletilmesi veya işletmeden çıkarılması için birden fazla tüzel kişiye yetki verilmez.

(4) Nükleer santrallerde inşaat ve işletmeye alma izinleri ile işletme lisansları üniteye münhasırdır.

(5) Kuruluş, bu Yönetmelik kapsamında yetki aldığı faaliyetleri, faaliyetlerden doğan tüm sorumluluklar kendine ait olmak üzere, tedarikçiler eliyle de yürütebilir. Bu kapsamda yürütülecek faaliyetler için Kuruluşun tedarikçi ile sözleşme imzalaması esastır. **(Mülga son cümle:RG-1/8/2024-32619)**

(6) Kuruluş, tüm tedarikçilerin ve bunların alt tedarikçilerinin sahip olmaları gereken vasıfları, tedarik edeceği mal ve hizmetlerin güvenlik ve emniyete ilişkin gerekleri karşılamaını sağlayacak şekilde dereceli yaklaşımla belirler ve gereklerin karşılandığını kontrol eder **(Ek ibare:RG-1/8/2024-32619) veya edilmesini sağlar.**

(7) Kuruluş, düzenleyici kontrole tabi faaliyetlere ilişkin ölçüm, analiz, test, muayene, kalibrasyon ve benzeri hizmetleri, **(Ek ibare:RG-1/8/2024-32619) alanında sertifikalı gerçek kişilerden ya da** alanında akredite edilmiş olması ve varsa Kurum tarafından belirlenen ek şartlara uyması kaydıyla kendi birimlerinden veya diğer kuruluşlardan temin eder veya temin edilmesini sağlar.

(8) Kuruluş, bir faaliyetin yetkilendirilmesi veya yürütülmesi sırasında Kurum tarafından gerekli görülerek talep edilen;

a) Her türlü ek bilgi ve belgeyi öngörülen süre içerisinde Kuruma sunar.

b) Güvenlik ve emniyete ilişkin inceleme ve araştırmaları Kurum tarafından uygun bulunan program çerçevesinde yaparak raporlar.

(9) Kuruluş, yetkilendirmeler kapsamında sunmuş olduğu bilgi ve belgelerde meydana gelen güvenlik ve emniyete ilişkin değişiklikleri ivedilikle Kuruma bildirir ve gerekli durumlarda güncellenmiş belgeleri Kuruma sunar.

(10) Kuruluş, yetkilendirilmiş bir faaliyetin herhangi bir aşamasında yetkilendirmeye konu faaliyeti bir süre için durdurmaya karar verdiğinde Kuruma bildirim yapar. Bildirim, durdurma gerekçelerini ve sonrasına yönelik plan, program ve öngörülerini içerir.

(11) Yetkilendirilmiş bir faaliyet sırasında güvenlik ve emniyeti olumsuz yönde etkileyebilecek yeni bilgi veya bulgular elde edilmesi durumunda, Kuruluş en geç üç ay içerisinde güvenlik ve emniyetin sürdürülmesine yönelik gerekli araştırma, inceleme ve iyileştirmeleri de içeren tedbirleri planlar ve Kurumun uygun görüşüne sunar. Kurumun uygun görüşünü takiben planın uygulanmasına planda yer alan takvim uyarınca, en geç on iki ay içerisinde başlanır. Plan uygulandıktan sonra sonuçlar Kuruma bir ay içerisinde raporlanır. Kuruluş tarafından gerekçeli olarak talep edilmesi ve Kurum tarafından uygun görülmesi kaydıyla süreler uzatılabilir.

(12) Madenler dışındaki nükleer tesislerde, nükleer madde sayım ve kontrol sistemi ile fiziksel koruma sistemi uygulanmaya başlanmadan önce nükleer madde sahaya getirilemez.

(13) Kurumdan alınan bir yetki, Kurumdan alınan diğer yetkilerin koşullarını veya Kuruluşun nükleer tesise yönelik diğer mevzuatta tanımlı yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

(14) Kuruluş, yetkilendirmeler için Kurum tarafından belirlenen işlem ve hizmet bedellerini öder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Niyet Bildirimi ve Düzenleyici Belgeler Listesi

Niyet bildirimi

MADDE 7- (1) Bir nükleer tesis kurmak isteyen tüzel kişi öncelikle Kuruma niyet bildirimi yapar. Niyet bildirimi yapmış olmak tesisin kurulmasına yönelik herhangi bir hak teşkil etmez. Tüzel kişi niyet bildirimi ile birlikte;

- Unvan, adres ve iletişim bilgilerini,
- Yönetmelik yapısı ile görev ve sorumlulukların dağılımını,
- Temsile yetkili kişilerin imza sirkülerini,
- Sahip olduğu yönetim sistemi sertifikalarını,
- Teknik altyapısını ve deneyimlerini,

e) Kurulması öngörülen tesisin yeri, türü ve temel özelliklerini içeren tanıtımını, reaktör içeren nükleer tesisler için kavramsal tasarım seviyesinde tercih edilen güvenlik seçeneklerinin yer aldığı bir raporu,

f) İmalat, saha, inşaat, işletmeye alma, işletme ve işletmeden çıkarma süreçlerine ilişkin öngörülen proje takvimini,

g) Tasarım, imalat ve inşaat faaliyetlerine ilişkin tedarikçi bilgilerini, içeren bilgi ve belgeleri Kuruma sunar.

(2) Tüzel kişi, niyet bildirimini için Kurum tarafından belirlenen işlem ve hizmet bedellerini öder.

(3) Kurum, niyet bildirimine konu tesise ilişkin olarak muhatap almak üzere Kuruluşu kayıt altına alır ve bu durumu Kuruluşa bildirir.

(4) Kuruluş, kayıt altına alındıktan sonra;

a) Niyet bildirimini ile birlikte sunduğu bilgilerde meydana gelen değişiklikleri en geç bir ay içerisinde Kuruma sunar.

b) Herhangi bir yetkilendirme başvurusunda bulunmadan önce saha üzerindeki mülkiyet veya kullanım hakkına sahip olduğunu gösteren belgeleri Kuruma sunar.

c) Tesise veya faaliyetlere ilişkin olarak DBL’de yer almasını önerdiği düzenlemelerin listesini ve bu listede yer alan her bir belgenin dâhil edilme gerekçesini içeren bir raporu Kuruma sunar.

ç) Proje takviminin uygulanmasını herhangi bir nedenle askıya alması veya projeden vazgeçmesi hâlinde durumu bir ay içerisinde Kurumun bilgisine sunar.

d) Onaylı yönetim sistemini ilk yetkilendirmeden önce uygulamaya koyar.

e) Tedarik yönetimine ve genel kalite teminine ilişkin hususları içeren yönetim sistemi dokümanlarını Kuruma sunar.

f) Yönetim sistemi kapsamında, tesisi oluşturan yapı, sistem ve **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619) ekipmanların** ve bunlardaki değişikliklerin ayrıntılı kayıtlarının tutulacağı, onay prosedürlerini de içeren onaylı konfigürasyon yönetim sistemini uygulamaya koyar ve tesisin ekipman tedarikini konfigürasyon yönetim sistemi ile uyumlu olarak yürütür.

(5) Madenler için, dördüncü fıkranın (d), (e) ve (f) bentleri kapsamında Kuruluşun sertifikalandırılmış bir yönetim sistemine sahip olması yeterli kabul edilir.

Düzenleyici belgeler listesine ilişkin genel hususlar

MADDE 8- (1) Nükleer tesise ilişkin faaliyetlerin yetkilendirilmesi süreçlerinde esas alınacak düzenleyici belgeler, niyet bildirimini alındıktan sonra Kurum tarafından DBL ile belirlenir.

(2) DBL, asgari olarak radyasyondan korunma, güvenlik, emniyet ve nükleer güvenceye ilişkin Türkiye Cumhuriyeti mevzuatını, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansının gerekler dokümanlarını ve Kurumun uyulmasını gerekli gördüğü ulusal ve uluslararası standartları içerir. DBL, Kuruluşun önermiş olduğu veya Kurum tarafından uygun görülen diğer ülkelerin veya uluslararası kuruluşların düzenleyici belgelerini de içerebilir.

(3) Nükleer tesislerde radyasyondan korunma, güvenlik, emniyet ve nükleer güvenceye ilişkin Kurum tarafından yeni çıkarılan veya değişiklik yapılan düzenlemeler DBL’ye dâhil edilmiş, yürürlükten kaldırılan düzenlemeler DBL’den çıkarılmış sayılır.

(4) Kuruluş DBL’de yer alan kendisi tarafından önerilmiş belgelerin elektronik kopyalarını orijinal dilinde Kuruma sunar. Kurumun talep etmesi hâlinde bu belgelerin İngilizce çevirilerini belirtilen süre içerisinde temin eder.

(5) DBL’deki belgelerde yer alan hükümlerin Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı ile çelişmesi durumunda Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı esas alınır.

(6) DBL’deki belgelerde yer alan hükümlerden sadece radyasyondan korunma, güvenlik ve emniyeti doğrudan veya dolaylı etkileyen hükümler, Kurum tarafından yetkilendirme süreçlerinde dikkate alınır. Bu durum, Kuruluşun diğer hükümlerle ilgili sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

Düzenleyici belgeler listesinin oluşturulması ve güncellenmesi

MADDE 9- (1) Kurum, niyet bildirimini yapılan nükleer tesise ilişkin yetkilendirmeler kapsamında DBL’de yer almak üzere Kuruluşun önerdiği düzenlemelerin listesini de dikkate alarak tesise özgü DBL’yi belirler ve Kuruluşa bildirir.

(2) Kuruluş, varsa DBL’de değişiklik yapılmasına ilişkin gerekçeli önerileri ile daha önce önermiş olduğu düzenleyici belgelerdeki güncellemelere ilişkin bilgileri içeren bir raporu her yılın Ağustos ayı sonuna kadar Kuruma sunar.

(3) DBL’de yapılması önerilen değişiklikler Kurum tarafından her yılın Eylül ayı içerisinde değerlendirilir ve gerek görülmesi hâlinde DBL güncellenir.

(4) Kurum, gerek görmesi hâlinde Kuruluşun da görüşlerini alarak DBL’yi herhangi bir zamanda güncelleyebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yetkilendirme Başvuruları ve Değerlendirme

Başvuru dosyası

MADDE 10- (1) Kuruluş, niyet bildirimini yaptığı nükleer tesis için yetkilendirme başvurularını; Kuruluşa ve faaliyete ilişkin bilgi ve belgeler ile bu faaliyet kapsamında yapılacak işlerin güvenlik ve emniyet açısından önemini, güvenlik ve emniyete olan etkilerini ve faaliyetin güvenli ve emniyetli bir şekilde yerine getirileceğini gösteren bilgi ve belgeleri içeren başvuru dosyası ile yapar. Her bir yetkilendirme başvuru dosyasında yer alacak bilgi ve belgeler, bu Yönetmeliğin ilgili bölümlerinde sunulması hükme bağlanan belgeler de dikkate alınarak, Kurum tarafından dereceli yaklaşımla belirlenir. Kurum, başvuru dosyasında yer alması gereken söz konusu belgeler ile değerlendirme için öngördüğü süreyi Kuruluşa bildirir.

(2) Kuruluş, Kuruma sunduğu bilgi ve belgelerin içeriğini ve ayrıntı seviyesini, bu Yönetmeliğin yetkilendirmelere ilişkin bölümlerinde belirtilen değerlendirmelerin Kurum tarafından yapılabilmesi için yeterli içeriğe sahip olacak şekilde belirler ve belgeleri hazırlar.

(3) Kuruluş, sunduğu belgelerin kalitesi ve yeterliliği ile bilgilerin doğruluğu ve tutarlılığından sorumludur.

Başvuru usulü

MADDE 11- (1) Kuruluş, yetkilendirme için hazırlamış olduğu başvuru dosyasını bir dilekçe ekinde, faaliyete başlamayı öngördüğü tarihi ve Kurumun değerlendirme süresini dikkate alarak Kuruma sunar. Dilekçede nükleer tesisin adı, yeri, talep edilen yetki ve başvuru dosyasında yer alan belgeler açık bir şekilde belirtilir.

(2) Yetkilendirme başvurularında, başvuru dosyasının biri basılı diğeri elektronik ortamda olmak üzere iki kopyasının sunulması esastır. Basılı kopyanın Kuruma sunulmuş olan elektronik kopyadan üretilmiş olması ve elektronik kopya ile aynılığı Kuruluşun sorumluluğundadır.

(3) Kurum başvuru dosyasında yer alan bilgi ve belgeleri hizmete özel gizlilik derecesinde işleme tabi tutar. Başvuru dosyasında Kuruluş tarafından gizli olduğu değerlendirilen bilgiler bulunması durumunda, bu bilgiler gizlilik derecesinin gerektirdiği usuller uyarınca ayrıca ek belge olarak sunulur.

(4) Dilekçenin ve başvuru dosyasında yer alan belgelerin Türkçe olması esastır. Ancak başvuru dosyasında değerlendirmeye tabi olmak üzere Kuruma sunulacak olan belgelerden Kurum tarafından uygun görülenler İngilizce sunulabilir.

(5) Dilekçe ve başvuru dosyasında yer alan idari belgeler Kuruluşu temsile yetkili yeterli sayıda kişi tarafından imzalı ve kaşelenmiş olarak sunulur.

(6) Başvuru dosyasında yer alan teknik belgeler, ilk sayfası bir onay sayfası olacak şekilde düzenlenir. Onay sayfasında belgenin adı, varsa belge kodu, sürüm numarası ve ait olduğu tesisi belirten bilgiler bulunur. Onay sayfası Kuruluşu temsile yetkili yeterli sayıda kişi tarafından imzalanır. İmzalı onay sayfası taranarak belgelerin elektronik kopyalarına eklenir.

(7) Teknik belgelerde atıf yapılan diğer belgeler, orijinal dili Türkçe olanlar Türkçe, diğerleri İngilizce olmak üzere elektronik kopya olarak sunulur. Sunulan belgelerde varsa çevirinin aslına uygunluğu Kuruluşun sorumluluğundadır.

Başvuru uygunluk kontrolü

MADDE 12- (1) Yetkilendirme başvuruları öncelikle dilekçenin ve başvuru dosyasında yer alan belgelerin eksiksiz sunulmuş olması ve istenilen biçim ve içeriğe uygunluğu açısından incelenir. Tespit edilen eksiklik ve yetersizlikler giderilmek üzere Kuruluşa bildirilir.

(2) Sunulan belgelerdeki eksiklikler ve yetersizliklerin Kurum tarafından belirlenen süre içerisinde giderilmemesi durumunda gözden geçirme ve değerlendirme aşamasına geçilmez.

(3) Başvuru uygunluk kontrolüne ilişkin sonuç Kuruluşa bildirilir.

Başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 13- (1) Kurum, sunulan başvuru dosyasını gözden geçirme ve değerlendirmeye tabi tutar. Kurum, başvurunun değerlendirilmesi sürecinde nükleer tesisin türüne ve niteliklerine göre dereceli yaklaşım uygular. Kurum tarafından yapılan denetimler ve yerinde incelemeler de değerlendirmede dikkate alınır. Değerlendirme kapsamında ek bilgi talep edilen hususların, yetkilendirme öncesinde Kurumun uygun bulunduğu bir şekilde sonuçlandırılması esastır.

(2) Kurum, gözden geçirme ve değerlendirme çalışmasının sonuçlarını içeren Güvenlik Değerlendirme Raporunu hazırlar. Güvenlik Değerlendirme Raporunda denetim ve yerinde inceleme sonuçları, yetkilendirme sonrasında değerlendirmenin devam edebileceği öngörülen hususlar ile yetki koşulları için öneriler de yer alır.

(3) Yetkilendirmeye ilişkin karar Güvenlik Değerlendirme Raporu dikkate alınarak Kurum tarafından verilir. Kararın olumlu olması durumunda değerlendirme sonucunda belirlenen yetki koşullarını da içeren yetkilendirme belgesi Kuruluşa iletilir. Kararın olumsuz olması durumunda karar, gerekçeleri ile birlikte Kuruluşa bildirilir.

(4) Kurum, Kuruluşun yönetim sistemi kapsamındaki plan ve programlarına ilişkin belgelerin gözden geçirme ve değerlendirilmesi sonucunda bulgularını Kuruluşa iletir. Kuruluş bu bulgular çerçevesinde ilgili belgeleri günceller ve Kuruma sunar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Nükleer Tesislerde Süreçlerin Düzenleyici Kontrolü

Genel gerekler

MADDE 14- (1) Nükleer tesislerin düzenleyici kontrolü imalat, saha, inşaat, işletmeye alma, işletme ve işletmeden çıkarma süreçleri kapsamında yürütülür.

(2) Kuruluş, her bir süreçte yer alan faaliyetleri ve faaliyetler kapsamındaki işleri, ilgili yetkilendirmede tanımlı koşullar çerçevesinde, yetkin, yetkili ve yeterli sayıda personel eliyle yürütür.

(3) Kuruluş, her bir süreçte tutulması gereken kayıt ve raporları ilgili yönetim sistemi dokümanlarında belirler, kayıtları tutar, raporları hazırlar ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla nükleer tesis ve saha düzenleyici kontrolden çıkarılana kadar muhafaza eder. Bu belge ve kayıtlar Kurumun denetimine açık tutulur, talep edilmesi hâlinde Kuruma sunulur.

(4) Nükleer tesislere ilişkin faaliyetler kapsamındaki işlerin Kuruluş tarafından hazırlanan ve onaylanan kalite planları uyarınca ve uygulama projeleri çerçevesinde yürütülmesi, bu plan ve projelerin işin yürütüldüğü yerde bulundurulması esastır. Kuruluş, faaliyetlere ilişkin işlerle ilgili kalite planlarını işe başlamadan en az yirmi iş günü önce Kuruma sunar.

(5) Kuruluş tarafından faaliyetler kapsamındaki işlere ilişkin olarak sunulan ve işin uygulanmasına esas teşkil eden standartları da içeren kalite planları Kurum tarafından incelenerek durma ve şahitlik noktaları belirlenir ve Kuruluşa bildirilir. Kuruluş kullanılan standartların Türkçe veya İngilizce tercümelerini işin yürütüldüğü alanda bulundurur.

(6) Kuruluş, nükleer tesisi oluşturan yapı, sistem ve **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619)** ekipmanların tasarımı ile imalat, inşaat, işletmeye alma, işletme ve işletmeden çıkarma süreçlerinde uygulanacak yöntem ve teknikleri ve bunlara ilişkin plan, program ve prosedür gibi belgeleri onaylar. Bu belgelerde yapılacak değişiklikler de uygulama öncesinde ayrıca onaylanır.

İmalat süreci

MADDE 15- (1) İmalat süreci, yarı mamuller de dâhil olmak üzere nükleer tesisi oluşturan ekipman için ilk imalatçının belirlenmesinden son ekipmanın sahaya girişinin tamamlanmasına kadar yürütülecek imalat faaliyetlerini ve faaliyetler kapsamındaki işleri içerir.

(2) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Nükleer hammadde işleme tesisleri ve madenler dışındaki nükleer tesisler için Kuruluş, güvenlik açısından önemli ekipman imalatının gözetimine ilişkin olarak ekipman tasarımcılarından ve imalatçılarından bağımsız ve uygun niteliklere sahip BGŞ'lerden hizmet alır. Ekipman imalatı BGŞ'lerin gözetiminde ve onaylı kalite planları uyarınca yürütülür.

(3) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Güvenlik açısından önemli ekipman Kurumun imalat iznine tabidir. Kuruluş, Kurumdan imalat izni almadan bu ekipmanın ve bu ekipmana ilişkin yarı mamul veya bileşenlerin imalatını başlatamaz.

(4) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Kurum, imalat iznine tabi ekipman arasından, radyoaktif maddelerin yayılmasına karşı derinliğine savunma bariyerlerini oluşturma ve varsa bu madde ve bariyerlerin söğütülmesini sağlama veya zincirleme tepkimeyi durdurma işlevine sahip olanları dikkate alarak, Kurumun uygun görüşüne tabi ekipmanın listesini belirler. İmalatına henüz başlanmamış bir ekipman, tesisin yetkilendirme süreçlerinde yapılan değerlendirmeler çerçevesinde bu listeye dâhil edilebilir veya listeden çıkartılabilir. Bu liste izin koşulları arasında yer alır.

(5) İmalat izni alan Kuruluş güvenlik açısından önemli ekipmanın;

a) İmalat takvimindeki değişiklikleri Kuruma sunar.

b) İmalatını başlatmadan önce Kuruma bildirim yapar.

c) Birden fazla sayıda imal edilecek olması durumunda, tasarımın ve imalatçının değişmemesi koşuluyla, tek bir bildirim yapabilir.

ç) İmalatını Kurumdan yetki belgesi almış imalatçılarda yaptırır.

(6) Kurumun uygun görüşüne tabi ekipmanın imalatı kapsamında Kuruluş;

a) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Kurum tarafından dereceli yaklaşımla belirlenenlerin yarı mamullerinin imalatını da Kurumdan yetki belgesi almış imalatçılarda yaptırır.

b) Ekipmana ait yarı mamullerin imalatını, sunduğu gerekçeli talebin Kurum tarafından uygun bulunması kaydıyla, ekipmanın imalatına ilişkin olarak Kurumun uygun görüşünü almadan önce de başlatabilir.

(7) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Güvenlik açısından önemli ekipmanın tesise özel olarak imal ettirilmeyip hazır ürün olarak tedarik edildiği durumlarda Kuruluş; tedarikten önce ekipmanın, nükleer tesiste kullanılabilmesi için DBL’de yer alan belgelere, ilgili standartlara ve teknik gereklere uygunluğunu onaylar. Onaylanmış hazır ürün tedariki için BGŞ’lere uygunluk değerlendirmesi yaptırır.

(8) Kurum tarafından bir ekipmanın imalatına ve değişikliklere uygun görüş verilmesi Kuruluşun bu ekipmana ilişkin sorumluluklarını azaltmaz veya ortadan kaldırmaz.

Saha süreci

MADDE 16- (1) Saha süreci, saha onayına ve saha hazırlama iznine yönelik saha araştırmaları ile yetkilendirme yapıldıktan sonra sahada yürütülecek olan hazırlık ve inşaat faaliyetlerini ve faaliyetler kapsamındaki işleri içerir.

(2) Kuruluş, saha süreci içerisinde;

a) Saha araştırmalarına,

b) Sahadaki faaliyetlere yönelik yol, su, elektrik gibi altyapının geliştirilmesine,

c) Saha araştırmalarında ve/veya inşaat sürecinde kullanılacak olan geçici yapıların yapımına, ilişkin işler için Kuruma bildirim yapar. Bu işlerin gerektirdiği durumlar dışında sahada hafriyat çalışması yapılamaz.

(3) Kuruluş, sahanın nükleer tesis kurulmasına engel olacak bir özelliği olmadığının tespiti ve tesis tasarımına etkisi olan parametrelerinin değerlerinin belirlenmesi için, tesisin türüne ve niteliklerine göre gerekli saha araştırmaları ile veri analiz ve değerlendirme çalışmalarını yapar.

(4) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Saha sürecindeki faaliyetler ve faaliyetler kapsamındaki işler, onaylı kalite planları uyarınca yürütülür. İnşaat faaliyetleri ve faaliyetler kapsamındaki işler, ilaveten uygulama projeleri çerçevesinde yürütülür.

(5) Kuruluş, saha araştırmalarına ilişkin işlere ait kalite planlarını ilgili araştırma başlamadan yirmi iş günü önce Kuruma sunar.

(6) Saha onayı, saha araştırmaları sırasında ortaya çıkan saha özelliklerinden kaynaklanan ve güvenliği etkileyebilecek hususların; tasarım özellikleri, korunma önlemleri ve/veya idari önlemler ile giderilebileceği gösterildiği takdirde verilir.

(7) Saha onayı on yıl süre ile geçerlidir. Bu süre zarfında bir sonraki yetkilendirme için başvuru yapılmadığı takdirde saha onayı geçerliliğini yitirir.

(8) Kuruluş, saha onayı için Kurum tarafından belirlenen işlem ve hizmet bedellerini öder.

(9) **(Ek:RG-1/8/2024-32619)**¹ Kuruluş, güvenlik açısından önemli olmayan yapıların zemin ve temel etütleri ve inşaat faaliyetleri ile güvenlik açısından önemli yapıların zemin ve temel etütleri, temel kazıları ve zemin iyileştirme faaliyetleri için uygun niteliklere sahip BGŞ'lerden hizmet alır ve bu faaliyetler BGŞ gözetiminde yürütülür.

(10) Saha hazırlama sürecine ilişkin olarak yetkilendirilen Kuruluş;

a) Her türlü saha düzenlemeleri ile güvenlik açısından önemli olmayan kalıcı yapıların inşaatına, tesisatının kurulmasına ve işletmeye alınmasına ilişkin faaliyetleri ve faaliyetler kapsamındaki işleri başlatabilir. Nükleer santrallerde, üniteye özgü olmayan ortak kullanım amaçlı ve güvenlik açısından önemli olmayan kalıcı yapılar bu kapsamdadır.

b) Sahada güvenlik açısından önemli yapıların temel kazılarını ve ilgili zemin araştırmalarını dikkate alan zemin iyileştirme çalışmalarını tamamlayabilir.

c) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Yetki kapsamında sahada yürüteceği her bir işin başlatılmasından yirmi iş günü önce işe ilişkin kalite planını ve güvenlik açısından önemli olmayan yapıların zemin ve temel etütleri ile inşaat faaliyetleri ve bu yapıların yangın projeleri için ayrıca BGŞ'nin uygunluk değerlendirmesi raporunu Kuruma sunar.

İnşaat süreci

MADDE 17- (1) Nükleer tesisin inşaat süreci, güvenlik açısından önemli yapıların inşasına, ekipmanın sahada geçici olarak depolanması ve yerine yerleştirilmesi ile sistemlerin montajına ilişkin faaliyetleri ve faaliyetler kapsamındaki işleri içerir.

(2) Kuruluş, inşaat sürecindeki faaliyetlerin ve faaliyetler kapsamındaki işlerin gözetimine ilişkin olarak, tasarımcılar ve inşaatçılardan bağımsız ve uygun niteliklere sahip BGŞ'lerden hizmet alır. İnşaat sürecindeki faaliyetler ve faaliyetler kapsamındaki işler BGŞ'lerin gözetiminde onaylı kalite planları uyarınca ve uygulama projeleri çerçevesinde yürütülür.

(3) Nükleer santrallerde birden fazla üniteye hizmet eden güvenlik açısından önemli yapılar ilk ünitenin yetkilendirilmesi kapsamında ele alınır.

(4) Reaktör içeren nükleer tesisler ile yakıt üretim ve yeniden işleme tesisleri için Kuruluş, GAR'ı hazırlayanlardan veya tasarımcıdan bağımsız ve yetkin bir kuruluşa tesisin güvenlik analiz ve değerlendirmelerinin doğrulanmasını içeren bağımsız değerlendirme raporu hazırlar.

(5) İnşaat sürecine ilişkin olarak yetkilendirilen Kuruluş;

a) Güvenlik açısından önemli yapıların inşasını, ekipmanın yerine yerleştirilmesini ve sistemlerin montajını gerçekleştirebilir.

b) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Güvenlik açısından önemli yapıların zemin ve temel etütleri ile temel kazıları, zemin iyileştirme çalışmaları ve inşaat faaliyetleri için BGŞ'nin uygunluk değerlendirmesi raporu ile inşaat kalite planını iş başlamadan en az yirmi iş günü önce Kuruma sunar.

c) Kurumun uygun görüşüne tabi ekipmanın sahaya getirilmesi sonrasında taşınması, geçici depolama alanına yerleştirilmesi, korunması, gereken kontrollerin yapılması ile yerine yerleştirilmesine ilişkin işlere ait kalite planlarını iş başlamadan en az yirmi iş günü önce Kuruma sunar.

ç) Güvenlik açısından önemli sistemlerin montajı sürecinde kullanılacak kalite planını iş başlamadan en az yirmi iş günü önce Kuruma sunar.

İşletmeye alma süreci

MADDE 18- (1) Nükleer tesislerin işletmeye alma süreci, nükleer maddeler kullanılmaya başlanmadan önce güvenlik açısından önemli **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619)** yapı, sistem ve ekipmanlar ile tesisin testlerine ilişkin faaliyetleri ve faaliyetler kapsamındaki işleri içerir.

(2) Kuruluş, işletmeye almaya yönelik programda yer alan faaliyetlerin ve faaliyetler kapsamındaki işlerin gözetimine ilişkin olarak, tasarımcılar, imalatçılar ve inşaatçılardan bağımsız ve

¹ 1/8/2024 tarihli ve 32619 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğe 16 ncı maddesinin sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere dokuzuncu fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

uygun niteliklere sahip BGŞ'lerden hizmet alır. Yetkilendirilen faaliyetler ve faaliyetler kapsamındaki işler BGŞ'lerin gözetiminde onaylı (**Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619**) test prosedürü ve programları uyarınca yürütülür.

(3) Kuruluş tarafından gerekçelendirilmek kaydıyla, işletmeye alma sürecine ilişkin yetkilendirme öncesinde kullanılması gereken yapı, sistem ve (**Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619**) ekipmanların işletmeye alınabilmesi için Kurum tarafından ayrıca izin verilebilir.

(4) İşletmeye alma sürecine ilişkin olarak yetkilendirilen Kuruluş;

a) Yapıların, sistemlerin (**Ek ibare:RG-1/8/2024-32619**) , ekipmanların ve tesisin soğuk ve sıcak testlerini yapabilir.

b) Her bir işletmeye alma testi tamamlandıktan sonra ilgili test kayıtlarını on iş günü içerisinde Kuruma sunar.

c) Güvenlik açısından önemli yapıların ve sistemlerin kuruldukları hâliyle, tasarım çerçevesi içerisinde güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebildiğini tanımlı testler yoluyla Kuruma gösterir. Gerekli durumlarda testleri analiz ve değerlendirmelerle destekler.

ç) İşletme organizasyonunu yapılandırır, işletme personelinin istihdam ve eğitimlerini tamamlar ve işletmeye alma testlerine tesisin ilgili işletme personelinin katılımını sağlar.

d) Varsa işletici personelin yeterlik ve yetkilendirme süreçlerini tamamlar.

İşletme süreci

MADDE 19- (1) Nükleer tesislerde işletme süreci;

a) Reaktör içeren nükleer tesislerde ilk yakıtın yüklenmeye başlanması,

b) Nükleer hammadde işleme tesisleri ile nükleer yakıt üretim tesislerinde nükleer hammaddenin sahaya gelmesi,

c) Yeniden işleme tesislerinde sahaya kullanılmış yakıtların gelmesi,

ç) Madenlerde ilk hammaddenin çıkarılması,

ile başlar ve tesisin işletmeden çıkarılması için yetki verilene kadar yürütülen faaliyetleri ve faaliyetler kapsamındaki işleri içerir.

(2) Nükleer tesislere işletme lisansı;

a) Güvenlik veya emniyeti doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen hususların uygun şekilde karşılandığının Kurum tarafından belirlenmesi,

b) Nükleer zararlara ilişkin hukuki sorumluluk kapsamındaki sigorta veya teminat yükümlülüklerinin yerine getirilmesi,

c) Radyoaktif atık yönetimi ve işletmeden çıkarma için gerekli maliyetlerin karşılanabileceğine ilişkin teminatın yeterliliğinin Hesaplar Yönetim Kurulu tarafından Kuruma bildirilmesi, durumunda verilir.

(3) İşletme lisansı alan Kuruluş, sonuçları Kurumun belirlediği biçim ve içerikte raporlanmak üzere tesisi oluşturan yapı, sistem ve (**Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619**) ekipmanların periyodik güvenlik değerlendirmesini yapar. Bu güvenlik değerlendirmesi ayrıca, ulusal veya uluslararası güvenlik yaklaşımlarındaki değişiklikler nedeniyle Kurumun talebi üzerine de yapılır. Bu kapsamda;

a) İşletme lisansının verildiği tarihten başlamak üzere, birbirini takip eden iki periyodik değerlendirmenin sonuçlarının Kuruma raporlanması arasındaki süre on yılı aşamaz.

b) Nükleer santral işleten bir Kuruluş herhangi bir ünite için bu süreyi aşmaksızın, birden fazla üniteye ilişkin değerlendirme sonuçlarını tek bir rapor ile sunabilir.

c) Kurum tarafından yapılan değerlendirme sonucunda güvenlik açısından iyileştirme gerektiğinin belirlenmesi durumunda Kuruluş, gereken tedbirleri ve uygulama takvimini belirler, Kurumun uygun görüşüne sunar ve uygun görülmesi hâlinde uygular.

(4) Kuruluş, işletme süreci için hazırlayacağı dokümanlarda tesisin farklı işletme durumlarını ayrıntılı bir şekilde tanımlar ve her bir işletme durumuna yönelik prosedürleri hazırlar.

(5) İşletme sürecine ilişkin olarak yetkilendirilen Kuruluş;

a) Tesis veya üniteyi DBL'de yer alan belgeler ve lisans koşulları kapsamında, işletme sınır ve koşulları çerçevesinde işletmeye başlayabilir.

b) İç denetim mekanizmalarını oluşturur ve işletme sürecini iç denetim mekanizması gözetiminde yürütür.

c) Nükleer santrallerde periyodik yakıt değiştirme amacıyla bir üniteyi durdurmadan en az yirmi iş günü önce, yapılacak olan bakım-onarım çalışmalarını da içeren kalite planını Kuruma sunar. Kuruluş, yakıt değişimi tamamlandıktan sonra Kurumun uygun görüşünü alarak işletmeye devam edebilir.

ç) İşletmenin herhangi bir aşamasında işletme prosedürlerinde belirlenmemiş bir durdurmanın planlanması durumunda, işe ilişkin kalite planı ile birlikte Kuruma bildirim yapar. Kuruluş, durdurma sırasında Kurumun gerek gördüğü ilave önlemleri alır. Kuruluş, Kurumun uygun görüşünü alarak işletmeye devam edebilir.

d) Nükleer tesiste işletmenin durdurulması veya normal işletmeden her türlü sapma durumu hakkında ivedilikle Kuruma bildirim yapar.

İşletmeden çıkarma süreci

MADDE 20- (1) Nükleer tesis veya bir ünite için işletmeden çıkarma süreci; sökülüm, radyoaktif maddelerin sahadan çıkarılması, radyoaktif kirliliğin giderilmesi, çevresel iyileştirmenin yapılması gibi faaliyetleri ve faaliyetler kapsamındaki işleri içerir.

(2) Kuruluş, bir daha işletmeme kararı verdiği nükleer tesisi veya üniteyi kalıcı olarak durdurur ve radyasyondan korunma, güvenlik ve emniyeti sürdürecektir ve nükleer güvence sorumluluklarını yerine getirecek önlemleri alarak Kuruma uzun süreli durdurmaya yönelik bildirim yapar.

(3) Kuruluş, erken işletmeden çıkarma durumları da dâhil olmak üzere, işletmeden çıkarmanın mümkün olan en kısa sürede başlatılması ve tamamlanmasına yönelik planlamaları yapar ve Kuruma yetkilendirme başvurusunda bulunur.

(4) İşletmeden çıkarma izni, ancak sahanın çevreyle uyumlu hâle getirilebileceğinin gösterilmesi ve Hesaplar Yönetim Kurulundan işletmeden çıkarma maliyeti için yeterli meblağ veya teminatın bulunduğu teyit edilmesi hâlinde verilebilir.

(5) İşletmeden çıkarma izni kapsamında yapılan işler onaylı kalite planları uyarınca, Kuruluşun iç denetim mekanizmaları gözetiminde yürütülür.

(6) Nükleer santrallerde ünite özelinde işletmeden çıkarma yapıldığı durumda işletmeden çıkarma faaliyetlerinin işletmeye devam eden ünitelere etkisi ayrıca dikkate alınır ve incelenir.

(7) İşletmeden çıkarma sürecine ilişkin olarak yetkilendirilen Kuruluş;

a) Nükleer tesisin veya ünitenin işletmeden çıkarılmasına yönelik programda yer alan faaliyetleri ve faaliyetler kapsamındaki işleri gerçekleştirebilir.

b) İşletmeden çıkarma faaliyetleri tamamlanana kadar nükleer tesiste veya üniteye güvenlik ve emniyetin sürdürülmesini sağlar, nükleer güvenceye ilişkin sorumluluklarını yerine getirir.

c) Düzenleyici kontrolden çıkarılana kadar çevresel radyolojik izleme yapar.

ç) Sahanın çevresel iyileştirilmesi de dâhil olmak üzere işletmeden çıkarma faaliyetleri sona erdiğinde sahanın ve/veya ünitenin düzenleyici kontrolden çıkarılmasına ilişkin gereken başvuruyu yapar.

ALTINCI BÖLÜM

Nükleer Santrallere İlişkin Yetkilendirmeler

İmalat izni, uygunluk görüşleri ve bildirimler

MADDE 21- (1) Nükleer santraller için imalat izni başvurusu, güvenlik açısından önemli ekipmanın imalatına başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır.

(2) İmalat izni başvurusu ekinde;

a) İmalat sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

b) İmalatçıların belirlenmesine ilişkin kuralları ve ölçütleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

c) İmalatı yapılacak olan güvenlik açısından önemli ekipman listesi,

ç) Öngörülen imalat takvimi,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(3) Kurum, sunulan belgeleri yeterliliği ile DBL'de yer alan belgelere uygunluğu açısından değerlendirir ve Kurumun uygun görüşüne tabi ekipmanın listesini belirler.

(4) Kuruluş imalat izni aldığı ekipmanın imalatına başlamadan önce;

- a) İmalatçıya ilişkin bilgileri,
- b) BGŞ'nin uygunluk değerlendirmesine temel teşkil eden ve ilgili mevzuatta belirtilen belgeleri,
- c) BGŞ'nin ilgili mevzuat uyarınca hazırladığı uygunluk değerlendirmesi raporunu,
- ç) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Onaylanmış kalite planlarını, Kuruma sunarak bildirim yapar.
- (5) Kurumun uygun görüşüne tabi her bir ekipman için Kuruluş;
- a) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Ekipmanı oluşturan bileşen veya yarı mamullerin imalatçılarına ilişkin bilgiler ile Kurumun belirlediği ilave bilgi ve belgeleri bildirimle birlikte sunar.
- b) İmalata ilişkin henüz belirlenmemiş bilgiler için öngörülen sunulma tarihlerini başvuru belgelerinde ayrıca belirtir.
- c) **(Mülga:RG-1/8/2024-32619)**
- (6) Kurumun uygun görüşüne tabi ekipman için Kurum, tasarıma ilişkin olarak sunulan belgeleri ekipmanın güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilecek teknik özelliklere sahip olması açısından, BGŞ'nin uygunluk değerlendirmesi raporunu ve sunulan akreditasyon belgelerinin işe uygunluğu ve geçerliliğini de dikkate alarak değerlendirir.

Saha onayı

MADDE 22- (1) Nükleer santraller için saha onayı başvurusu, niyet bildirimini sonrasında, mülkiyetine veya kullanım hakkına sahip olduğu saha için Kuruluş tarafından yapılır. Saha onayı başvurusu ekinde saha raporu Kuruma sunulur.

(2) Sunulan saha raporu;

- a) Sahaya özel insan kaynaklı dış olaylar ile sahayı etkileyebilecek doğal dış olayların etkilerine yönelik gerekli güvenlik ve emniyet önlemlerinin alınabilirliği,
- b) Radyasyon acil durum önlemlerinin uygulanabilirliği,
- c) Tesisten salınabilecek radyoaktif maddelerin çevrede taşınımı, açısından sahanın nükleer santral kurulmasını engelleyecek bir özelliğe sahip olmadığını belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir.

Saha hazırlama izni

MADDE 23- (1) Nükleer santraller için saha hazırlama izni başvurusu, sahanın hazırlanmasına ilişkin faaliyetlere başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır.

(2) Saha hazırlama izni başvurusu ekinde;

- a) GAR'ın saha ve sahanın özellikleri, tesisin yerleşim planı ve yapı, sistem ve **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619)** ekipmanların sınıflandırmalarını içeren bölümleri,
 - b) Saha hazırlama sürecine yönelik program,
 - c) Saha hazırlama sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları,
 - ç) Saha parametrelerinin izlenmesine yönelik program,
 - d) Emniyet önlemlerini içeren inşaat emniyet planı,
- Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(3) GAR'ın sahaya, sahanın özelliklerine ve tesisin yerleşimine ilişkin bölümleri, saha parametrelerinin listesinin, belirlenme yöntemlerinin ve değerlerinin yeterli ve uygun olduğunu tespit etmek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Değerlendirmede sahanın coğrafya ve topoğrafyası, saha çevresindeki nüfus ve gelişim öngörülleri, sahaya özel insan kaynaklı dış olaylar, sahayı etkileyebilecek doğal dış olaylar gibi hususların yanı sıra dış olayların birlikte gerçekleşmesi ve aynı sahada birden fazla tesis bulunması gibi hususlar da dikkate alınır.

(4) Sunulan belgelerden;

- a) GAR'ın yapı, sistem ve **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619)** ekipmanların sınıflandırmalarına ilişkin bölümü, ölçütlerin ve sınıflandırmaların uygunluğu,
- b) Saha hazırlama sürecine yönelik program, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu,
- c) Diğer belgeler, yeterliliği ile DBL'de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu, açısından incelenir ve değerlendirilir.

İnşaat izni

MADDE 24- (1) Nükleer santraller için inşaat izni başvurusu, güvenlik açısından önemli yapıların inşaatına ilişkin faaliyetlere başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır.

(2) İnşaat izni başvurusu ekinde;

a) GAR,

b) Birinci ve ikinci seviye olasılıklı güvenlik değerlendirmesi raporları,

c) İnşaat sürecine yönelik program,

ç) İnşaat sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

d) Bağımsız değerlendirme raporu,

e) Personel eğitime yönelik program,

f) Çevresel radyasyonun izlenmesine yönelik program,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir. Başvuru belgelerinden (e) ve (f) bentlerinde sayılan programlar sadece birinci ünite başvurusuyla sunulur.

(3) Kuruluş, gerekçelendirmek kaydıyla, bağımsız değerlendirme raporu ile olasılıklı güvenlik değerlendirmesi raporlarının inşaat izni verilmeden önce Kuruma sunulmasını öngören bir takvimi Kurumun uygun görüşüne sunabilir.

(4) Başvuru ile sunulan GAR;

a) Güvenlik açısından önemli yapıların güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilir teknik özelliklere sahip olduğunu,

b) Sistemlerin güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilirliğini,

c) Tasarıma esas kazalar ile tasarımı genişleten koşullar için başlatıcı olaylar listesinin yeterliliğini, tutarlılığını ve senaryoların uygunluğunu,

ç) Analizlerde kullanılan yöntem ve araçların uygunluğunu, yazılımların doğrulanmış olduğunu,

d) Analizlerde kullanılan varsayımların ve girdilerin senaryolara uygunluğunu ve güvenlik sınırlarını zorlayan veya aşan değerlerin elde edilmesindeki yeterliliğini,

e) Analizlerin sonuçlarının değerlendirilerek tasarımın güvenlik açısından yeterliliğinin gösterilmiş olduğunu,

f) Tasarımı genişleten koşulların tasarımda dikkate alınmış olduğunu,

belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Değerlendirme sırasında bağımsız değerlendirme raporunda yer alan bulgular da dikkate alınır.

(5) Olasılıklı güvenlik değerlendirmesi raporları;

a) Kapsam ve içerik açısından yeterliliğini,

b) Modellemede kullanılan varsayımların ve girdilerin yerindeliliğini, uygunluğunu ve yeterliliğini,

c) Analizlerde kullanılan yöntem ve araçların uygunluğunu ve yazılımların doğrulanmış olduğunu,

ç) Sonuçların güvenliği göstermekteki yeterliliğini,

belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Olasılıklı güvenlik değerlendirmesi raporlarına ilişkin değerlendirme süreçlerine inşaat izni sonrasında da devam edilebilir.

(6) İnşaat sürecine yönelik program, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(7) İnşaat sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları, yeterliliği ile DBL'de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(8) Başvuru ile sunulan diğer programlar, yeterliliği ile DBL'de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir. Bu programlara ilişkin değerlendirme süreçlerine inşaat izni sonrasında da devam edilebilir.

İşletmeye alma izni

MADDE 25- (1) Nükleer santraller için işletmeye alma izni başvurusu ekinde;

a) İşletmeye alma sürecine yönelik program,

b) İşletmeye alma sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

c) İşletme organizasyonuna ve personeline ilişkin bilgiler,

ç) Güncel GAR,

d) Radyasyon acil durumlarına yönelik planlar,

e) Yangın güvenliği, emniyet, nükleer madde sayım ve kontrol, radyoaktif atık ve kullanılmış yakıt yönetimi, radyasyondan korunma ve benzeri hususlara ilişkin plan veya programlar,

f) Bakım-onarım, eskime yönetimi, çevresel yeterlilik ve benzeri hususlara ilişkin plan veya programlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir. Başvuru belgelerinden (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan plan veya programlar sadece birinci ünite başvurusuyla sunulur.

(2) İzne esas değerlendirme; işletmeye alma sürecine yönelik program, kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları ile işletme organizasyonuna ilişkin olarak sunulan bilgiler üzerinden yapılır. Ayrıca, Kurum ve/veya BGŞ'ler tarafından imalat veya inşaat süreçlerinde yapılan denetimlerin sonuçları değerlendirmeler sırasında dikkate alınır.

(3) İşletmeye alma sürecine yönelik program, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu; işletme organizasyonuna ve personeline ilişkin sunulan bilgiler, yeterliliği ile DBL'de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) İşletmeye alma sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları, yeterliliği ile DBL'de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) GAR, imalat ve inşaat süreçleri kapsamındaki değişiklikleri içerdiğinin ve değişiklikler kapsamında ek güvenlik analizlerine gerek olmadığına belirlenmesi için gözden geçirilir ve değerlendirilir. GAR'a ilişkin değerlendirme süreçlerine işletmeye alma izni sonrasında da devam edilebilir.

(6) Radyasyon acil durumlarına yönelik planlar, alınan önlemlerin yeterliliği ve ulusal sisteme uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir. Bu değerlendirme süreçlerine işletmeye alma izni sonrasında da devam edilebilir.

(7) Başvuru ile sunulan diğer plan ve programlar, yeterliliği ile DBL'de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir. Bu değerlendirme süreçlerine işletmeye alma izni sonrasında da devam edilebilir.

İşletme lisansı

MADDE 26- (1) Nükleer santraller için işletme lisansı başvurusu ekinde;

a) Tesisin kurulduğu hâlini yansıtan GAR,

b) İşletme ve kaza koşullarına ilişkin prosedürler ile ağır kazaların yönetimine ilişkin dokümanlar,

c) Yakıt ve kor yönetimi, işletme deneyimleri, gözetim ve iç denetim, güvenlik performansı ve insan faktörleri gibi hususlara ilişkin işletme sürecine yönelik izleme ve kontrol plan veya programları,

ç) Yetkilendirme için daha önce sunulmuş olup güncellenen plan, program, prosedür veya raporlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir. Başvuru belgelerinden (c) bendinde sayılan plan veya programlar sadece birinci ünite başvurusuyla sunulur.

(2) Başvuru ile sunulan GAR, değişiklikler ve güncellik açısından incelenir.

(3) Başvuru ile sunulan plan, program ve prosedürler, yeterliliği ile DBL'de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) İşletme lisansı değerlendirmesinde işletmeye alma testlerinin sonuçları dikkate alınır.

Nükleer santrallerde işletmeye geçiş aşamaları

MADDE 27- (1) Kuruluş işletme lisansını aldıktan sonra işletmeye geçmeden önce;

a) Taze yakıtın ilk kez kora yüklenmesini ve ilgili testleri içeren yakıt yükleme,

b) İlk kez kritik olmayı ve ilgili testleri içeren ilk kritiklik,

- c) İlk kez güce çıkmayı ve ilgili testleri içeren güce çıkma,
- ç) Tam güce çıkmayı, tam güçte işletmeyi ve ilgili testleri içeren deneme işletmeleri, aşamalarını tamamlar.

(2) Kuruluş her bir işletmeye geçiş aşamasına ait onaylı iş programını işletme lisansı başvurusuyla birlikte sunar. Bu iş programlarında yer alan işlerin onaylı **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619)** test prosedürleri ve programlarını ise işe başlamadan yirmi iş günü önce Kuruma sunar.

(3) İş programında yer alan işler, **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619)** test prosedürleri ve programları uyarınca ve işletme personeliyle birlikte yürütülür.

(4) Kurum bu aşamalardaki testlere gözlemci olarak katılır. Kuruluş her testin sonunda tuttuğu kayıtları en kısa sürede Kurumun değerlendirmesine sunar. Her bir aşamada ilgili tüm testlerin olumlu sonuçlanması hâlinde, Kurumun gözlemci raporları ve test kayıtlarına dayanarak vereceği uygun görüşünü takiben bir sonraki aşamaya geçilir.

(5) Kuruluş işletmeye geçişin aşamaları kapsamındaki testlerin sonuçları çerçevesinde işletme sınır ve koşullarını nihai hâle getirerek Kuruma sunar. Kuruluş, Kurum tarafından uygun görülen işletme sınır ve koşullarını içerecek şekilde güncellenen işletme lisansı yetki koşulları uyarınca işletmeye başlayabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Araştırma Reaktörlerine İlişkin Yetkilendirmeler

İmalat izni, uygunluk görüşleri ve bildirimler

MADDE 28- (1) Araştırma reaktörleri için imalat izni başvurusu, güvenlik açısından önemli ekipmanın imalatına başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır.

(2) İmalat izni başvurusu ekinde;

a) İmalat sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

b) İmalatçıların belirlenmesine ilişkin kuralları ve ölçütleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

c) İmalatı yapılacak olan güvenlik açısından önemli ekipman listesi,

ç) Öngörülen imalat takvimi,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(3) Kurum, sunulan belgeleri yeterliliği ile DBL'de yer alan belgelere uygunluğu açısından değerlendirir ve Kurumun uygun görüşüne tabi ekipmanın listesini belirler.

(4) Kuruluş imalat izni aldığı ekipmanın imalatına başlamadan önce;

a) İmalatçıya ilişkin bilgileri,

b) BGŞ'nin uygunluk değerlendirmesine temel teşkil eden ve ilgili mevzuatta belirtilen belgeleri,

c) BGŞ'nin ilgili mevzuat uyarınca hazırladığı uygunluk değerlendirmesi raporunu,

ç) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Onaylanmış kalite planlarını,

Kuruma sunarak bildirim yapar.

(5) Kurumun uygun görüşüne tabi her bir ekipman için Kuruluş;

a) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Ekipmanı oluşturan bileşen veya yarı mamullerin imalatçılarına ilişkin bilgiler ile Kurumun belirlediği ilave bilgi ve belgeleri bildirimle birlikte sunar.

b) İmalata ilişkin henüz belirlenmemiş bilgiler için öngörülen sunulma tarihlerini başvuru belgelerinde ayrıca belirtir.

c) **(Mülga:RG-1/8/2024-32619)**

(6) Kurumun uygun görüşüne tabi ekipman için Kurum, tasarıma ilişkin olarak sunulan belgeleri ekipmanın güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilecek teknik özelliklere sahip olması açısından, BGŞ'nin uygunluk değerlendirme raporunu ve sunulan akreditasyon belgelerinin işe uygunluğu ve geçerliliğini de dikkate alarak, dereceli yaklaşımla değerlendirir.

Saha hazırlama izni

MADDE 29- (1) Araştırma reaktörleri için saha hazırlama izni başvurusu, sahanın hazırlanmasına ilişkin faaliyetlere başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır. Bu tür tesislerde saha hazırlama izni saha onayını da kapsar.

(2) Saha hazırlama izni başvurusu ekinde;

a) GAR'ın saha ve sahanın özellikleri, tesisin yerleşim planı ve yapı, sistem ve **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619)** ekipmanların sınıflandırmalarını içeren bölümleri,

b) Saha hazırlama sürecine yönelik program,

c) Saha hazırlama sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

ç) Saha parametrelerinin izlenmesine yönelik program,

d) Emniyet önlemlerini içeren inşaat emniyet planı,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(3) GAR'ın sahaya, sahanın özelliklerine ve tesisin yerleşimine ilişkin bölümleri, sahanın tesisin kurulmasını engelleyecek bir özelliği olmadığını ve saha parametrelerinin listesinin, belirlenme yöntemlerinin ve değerlerinin yeterli ve uygun olduğunu tespit etmek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Değerlendirmede sahanın coğrafya ve topoğrafyası, saha çevresindeki nüfus ve gelişim öngörüler, radyasyon acil durum önlemlerinin uygulanabilirliği, sahaya özel insan kaynaklı dış olaylar, sahayı etkileyebilecek doğal dış olaylar gibi hususların yanı sıra dış olayların birlikte gerçekleşmesi ve aynı sahada birden fazla tesis bulunması gibi hususlar da dereceli yaklaşımla dikkate alınır.

(4) Sunulan belgelerden;

a) GAR'ın yapı, sistem ve **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619)** ekipmanların sınıflandırmalarını içeren bölümü, ölçütlerin ve sınıflandırmaların uygunluğu,

b) Saha hazırlama sürecine yönelik program, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu,

c) Diğer belgeler, yeterliliği ile DBL'de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu, açısından incelenir ve değerlendirilir.

İnşaat izni

MADDE 30- (1) Araştırma reaktörleri için inşaat izni başvurusu, tesisin inşaatına ilişkin faaliyetlere başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır. Bu tür tesislerde inşaat izni işletmeye alma sürecini de kapsar.

(2) İnşaat izni başvurusu ekinde;

a) GAR,

b) İnşaat sürecine yönelik program,

c) İnşaat sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

ç) Bağımsız değerlendirme raporu,

d) Personel eğitimine yönelik program,

e) Çevresel radyasyonun izlenmesine yönelik program,

f) Yangın güvenliği, emniyet, nükleer madde sayım ve kontrol, radyoaktif atık yönetimi, radyasyondan korunma ve benzeri hususlara ilişkin plan veya programlar,

g) Bakım-onarım, eskime yönetimi, çevresel yeterlilik ve benzeri hususlara ilişkin plan veya programlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(3) Başvuru ile sunulan GAR;

a) Güvenlik açısından önemli yapıların güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilir teknik özelliklere sahip olduğunu,

b) Sistemlerin güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilirliğini,

c) Tasarıma esas kazalar ile tasarımı genişleten koşullar için başlatıcı olaylar listesinin yeterliliğini, tutarlılığını ve senaryoların uygunluğunu,

ç) Analizlerde kullanılan yöntem ve araçların uygunluğunu, yazılımların doğrulanmış olduğunu,

d) Analizlerde kullanılan varsayımların ve girdilerin senaryolara uygunluğunu ve güvenlik sınırlarını zorlayan veya aşan değerlerin elde edilmesindeki yeterliliğini,

e) Analizlerin sonuçlarının değerlendirilerek tasarımın güvenlik açısından yeterliliğinin gösterilmiş olduğunu,

f) Tasarımı genişleten koşulların tasarımda dikkate alınmış olduğunu, belirlemek amacıyla dereceli yaklaşımla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Değerlendirme sırasında bağımsız değerlendirme raporunda yer alan bulgular da dikkate alınır.

(4) İnşaat sürecine yönelik program, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) İnşaat sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(6) Başvuru ile sunulan diğer plan veya programlar, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir. Bu plan ve programlara ilişkin değerlendirme süreçlerine inşaat izni sonrasında da devam edilebilir.

İşletme lisansı

MADDE 31- (1) Araştırma reaktörleri için işletme lisansı başvurusu ekinde;

- a) Tesisin kurulduğu hâlini yansıtan GAR,
- b) Yakıt yükleme ve test süreçlerini içeren işletmeye geçiş kalite planı,
- c) İşletme organizasyonuna ve personeline ilişkin bilgiler,
- ç) Radyasyon acil durumlarına yönelik planlar,
- d) İşletme ve kaza koşullarına ilişkin prosedürler,
- e) Yakıt ve kor yönetimi, işletme deneyimleri, gözetim ve iç denetim ile güvenlik performansı gibi hususlara ilişkin işletme sürecine yönelik izleme ve kontrol plan veya programları,
- f) Yetkilendirme için daha önce sunulmuş olup güncellenen plan, program, prosedür veya raporlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(2) Başvuru ile sunulan GAR, değişiklikler ve güncellik açısından incelenir.

(3) Yakıt yükleme ve testlere ilişkin kalite planı ile işletme organizasyonu ve personeline ilişkin sunulan bilgiler, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) Radyasyon acil durumlarına yönelik planlar, alınan önlemlerin yeterliliği ve ulusal sisteme uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) Başvuru ile sunulan diğer plan, program ve prosedürler, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(6) Kurum ve/veya BGŞ’ler tarafından imalat veya inşaat süreçlerinde yapılan denetimlerin ve işletmeye alma testlerinin sonuçları değerlendirmeler sırasında dikkate alınır.

(7) Kuruluş işletme lisansını aldıktan sonra;

- a) Taze yakıtın ilk kez kora yüklemesini ve ilgili testleri içeren yakıt yükleme,
- b) İlk kez kritik olmayı ve ilgili testleri içeren ilk kritiklik,
- c) İlk kez güce çıkmayı, güçte işletmeyi ve ilgili testleri içeren güce çıkma, adımlarından oluşan işletmeye geçiş aşamasını tamamlar.

(8) İşletmeye geçiş aşaması ilgili kalite planı uyarınca ve işletme personeli ile birlikte yürütülür. İşletmeye geçiş aşaması tamamlandıktan sonra Kuruluş yapılan testlerin sonuçları çerçevesinde nihai hâle getirilen işletme sınır ve koşullarını Kuruma sunar. İşletme sınır ve koşullarının Kurum tarafından uygun görülmesinden sonra işletme lisansı yetki koşulları, işletme sınır ve koşullarını da içerecek şekilde güncellenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Nükleer Yakıt Üretim ve Yeniden İşleme Tesislerine İlişkin Yetkilendirmeler

İmalat izni, uygunluk görüşleri ve bildirimler

MADDE 32- (1) Nükleer yakıt üretim veya yeniden işleme tesisleri için imalat izni başvurusu, güvenlik açısından önemli ekipmanın imalatına başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır.

(2) İmalat izni başvurusu ekinde;

a) İmalat sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

b) İmalatçıların belirlenmesine ilişkin kuralları ve ölçütleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

c) İmalatı yapılacak olan güvenlik açısından önemli ekipman listesi,

ç) Öngörülen imalat takvimi,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(3) Kurum, sunulan belgeleri yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere uygunluğu açısından değerlendirir ve Kurumun uygun görüşüne tabi ekipmanın listesini belirler.

(4) Kuruluş imalat izni aldığı ekipmanın imalatına başlamadan önce;

a) İmalatçıya ilişkin bilgileri,

b) BGŞ’nin uygunluk değerlendirmesine temel teşkil eden ilgili mevzuatta belirtilen belgeleri,

c) BGŞ’nin ilgili mevzuat uyarınca hazırladığı uygunluk değerlendirmesi raporunu,

ç) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Onaylanmış kalite planlarını,

Kuruma sunarak bildirim yapar.

(5) Kurumun uygun görüşüne tabi her bir ekipman için Kuruluş;

a) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Ekipmanı oluşturan bileşen veya yarı mamullerin imalatçılarına ilişkin bilgiler ile Kurumun belirlediği ilave bilgi ve belgeleri bildirimle birlikte sunar.

b) İmalata ilişkin henüz belirlenmemiş bilgiler için öngörülen sunulma tarihlerini başvuru belgelerinde ayrıca belirtir.

c) **(Mülga:RG-1/8/2024-32619)**

(6) Kurumun uygun görüşüne tabi ekipman için Kurum, tasarıma ilişkin olarak sunulan belgeleri ekipmanın güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilecek teknik özelliklere sahip olması açısından, BGŞ’nin raporunu ve sunulan akreditasyon belgelerinin işe uygunluğu ve geçerliliğini de dikkate alarak, dereceli yaklaşımla değerlendirir.

Saha hazırlama izni

MADDE 33- (1) Nükleer yakıt üretim veya yeniden işleme tesisleri için saha hazırlama izni başvurusu, tesisin kurulması ile ilgili faaliyetlere başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır. Bu tür tesislerde saha hazırlama izni saha onayını da kapsar.

(2) Saha hazırlama izni başvurusu ekinde;

a) GAR’ın saha ve sahanın özellikleri, tesisin yerleşim planı ve yapı, sistem ve **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619)** ekipmanların sınıflandırmalarını içeren bölümleri,

b) Saha hazırlama sürecine yönelik program,

c) Saha hazırlama sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

ç) Saha parametrelerinin izlenmesine yönelik program,

d) Emniyet önlemlerini içeren inşaat emniyet planı,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(3) GAR’ın sahaya, sahanın özelliklerine ve tesisin yerleşimine ilişkin bölümleri, sahanın tesisin kurulmasını engelleyecek bir özelliği olmadığını ve saha parametrelerinin listesinin, belirlenme yöntemlerinin ve değerlerinin yeterli ve uygun olduğunu belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Değerlendirmede sahanın coğrafya ve topoğrafyası, saha çevresindeki nüfus ve gelişim öngörülleri, tesisten salınabilecek radyoaktif maddelerin çevrede taşınımı, radyasyon acil durum önlemlerinin uygulanabilirliği, sahaya özel insan kaynaklı dış olaylar, sahayı etkileyebilecek doğal dış olaylar gibi hususların yanı sıra dış olayların birlikte gerçekleşmesi ve aynı sahada birden fazla tesis bulunması gibi hususlar da dereceli yaklaşımla dikkate alınır.

(4) Sunulan belgelerden;

a) GAR’ın yapı, sistem ve **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619)** ekipmanların sınıflandırmalarını içeren bölümleri sınıflandırma ölçütlerinin ve sınıflandırmaların uygunluğu,

b) Saha hazırlama sürecine yönelik program, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu,

c) Diğer belgeler, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu, açısından incelenir ve değerlendirilir.

İnşaat izni

MADDE 34- (1) Nükleer yakıt üretim veya yeniden işleme tesisleri için inşaat izni başvurusu, güvenlik açısından önemli yapıların inşaatına ilişkin faaliyetlere başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır. Bu tür tesislerde inşaat izni işletmeye alma sürecini de kapsar.

(2) İnşaat izni başvurusu ekinde;

a) GAR,

b) İnşaat sürecine yönelik program,

c) İnşaat sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

ç) Bağımsız değerlendirme raporu,

d) Personel eğitimine yönelik program,

e) Çevresel radyasyonun izlenmesine yönelik program,

f) Yangın güvenliği, emniyet, nükleer madde sayım ve kontrol, radyoaktif atık yönetimi, radyasyondan korunma, personel eğitimi ve benzeri hususlara ilişkin plan veya programlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(3) Başvuru ile sunulan GAR;

a) Güvenlik açısından önemli yapıların güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilir teknik özelliklere sahip olduğunu,

b) Sistemlerin güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilirliğini,

c) Tasarıma esas kazalar ile tasarımı genişleten koşullar için başlatıcı olaylar listesinin yeterliliğini, tutarlılığını ve senaryoların uygunluğunu,

ç) Analizlerde kullanılan yöntem ve araçların uygunluğunu, yazılımların doğrulanmış olduğunu,

d) Analizlerde kullanılan varsayımların ve girdilerin senaryolara uygunluğunu ve güvenlik sınırlarını zorlayan veya aşan değerlerin elde edilmesindeki yeterliliğini,

e) Analizlerin sonuçlarının değerlendirilerek tasarımın güvenlik açısından yeterliliğinin gösterilmiş olduğunu,

f) Tasarımı genişleten koşulların tasarımda dikkate alınmış olduğunu,

belirlemek amacıyla dereceli yaklaşımla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Değerlendirme sırasında bağımsız değerlendirme raporunda yer alan bulgular da dikkate alınır.

(4) İnşaat sürecine yönelik program, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) İnşaat sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(6) Başvuru ile sunulan diğer plan veya programlar, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir. Bu plan veya programlara ilişkin değerlendirme süreçlerine inşaat izni sonrasında da devam edilebilir.

İşletme lisansı

MADDE 35- (1) Nükleer yakıt üretim veya yeniden işleme tesisleri için işletme lisansı başvurusu ekinde;

a) Tesisin kurulduğu hâlini yansıtan GAR,

b) İşletme organizasyonuna ve personeline ilişkin bilgiler,

c) Radyasyon acil durumlarına yönelik planlar,

ç) İşletme ve kaza koşullarına ilişkin prosedürler ile ağır kazaların yönetimine ilişkin dokümanlar,

d) İşletme deneyimleri, gözetim ve iç denetim ile güvenlik performansı gibi hususlara ilişkin işletme sürecine yönelik izleme ve kontrol plan veya programları,

e) Yetkilendirme için daha önce sunulmuş olup güncellenen plan, program, prosedür veya raporlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(2) Başvuru ile sunulan GAR, değişiklikler ve güncellik açısından incelenir.

(3) İşletme organizasyonu ve personeline ilişkin sunulan bilgiler, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) Radyasyon acil durumlarına yönelik planlar, alınan önlemlerin yeterliliği ve ulusal sisteme uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) Başvuru ile sunulan diğer plan, program ve prosedürler, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(6) Kurum ve/veya BGŞ’ler tarafından imalat veya inşaat süreçlerinde yapılan denetimlerin ve işletmeye alma testlerinin sonuçları değerlendirmeler sırasında dikkate alınır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Nükleer Hammadde İşleme Tesislerine İlişkin Yetkilendirmeler

İnşaat izni

MADDE 36- (1) Nükleer hammadde işleme tesisleri için inşaat izni başvurusu, tesisin kurulmasına ilişkin faaliyetlere başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır. Bu tür tesislerde inşaat izni saha onayı ile saha hazırlama, imalat ve işletmeye alma süreçlerini de kapsar.

(2) İnşaat izni başvurusu ekinde;

a) Tesisin kurulum programı,

b) Tesis oluşturacak sistemlerin tanıtımını içeren bir rapor,

c) Kurulum sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

ç) Yangın güvenliği, emniyet, nükleer madde sayım ve kontrol, radyoaktif atık yönetimi, radyasyondan korunma, çevresel radyolojik izleme, personel eğitim ve kalifikasyonu ve benzeri hususlara ilişkin plan veya programlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(3) Tesisin kurulum programı, kurulumla ilişkin faaliyetlerin yeterliliği ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) Tesis oluşturacak sistemlere ilişkin sunulan bilgiler, sistemlerin güvenlik açısından fonksiyonlarını yerine getirebilir teknik özelliklere sahip olduğunun belirlenmesi amacıyla dereceli yaklaşımla gözden geçirilir ve değerlendirilir.

(5) Kurulum sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(6) Başvuru ile sunulan diğer plan veya programlar, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir. Bu plan veya programlara ilişkin değerlendirme süreçlerine inşaat izni sonrasında da devam edilebilir.

İşletme lisansı

MADDE 37- (1) Nükleer hammadde işleme tesisleri için işletme lisansı başvurusu ekinde;

a) Tesisin kurulduğu hâlini yansıtan ve olası kaza analizlerini içeren GAR,

b) İşletme organizasyonuna ve personeline ilişkin bilgiler,

c) Radyasyon acil durumlarına yönelik planlar,

ç) İşletme ve kaza koşullarına ilişkin prosedürler,

d) Yetkilendirme için daha önce sunulmuş olup güncellenen plan, program, prosedür veya raporlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(2) Başvuru ile sunulan GAR, tesisin kurulduğu hâlini yansıtmaması açısından incelenir ve olası tüm kaza senaryolarının ve bunların sonuçlarının DBL’ye uygun olarak dikkate alındığının belirlenmesi amacıyla dereceli yaklaşımla gözden geçirilir ve değerlendirilir.

(3) İşletme organizasyonu ve personeline ilişkin sunulan bilgiler, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) Radyasyon acil durumlarına yönelik planlar, alınan önlemlerin yeterliliği ve ulusal sisteme uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) Başvuru ile sunulan diğer plan, program ve prosedürler, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(6) İşletme lisansı değerlendirmesinde kurulum aşamasında yapılan denetimlerin ve testlerin sonuçları dikkate alınır.

ONUNCU BÖLÜM

Madenlere İlişkin Yetkilendirmeler

İnşaat izni

MADDE 38- (1) Nükleer hammaddelerin ana ürün olarak çıkarıldığı ve/veya depolandığı madenler için inşaat izni başvurusu, tesisin kurulmasına ilişkin faaliyetlere başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır. Bu tür tesislerde inşaat izni saha onayı ile saha hazırlama, imalat ve işletmeye alma süreçlerini de kapsar.

(2) İnşaat izni başvurusu ekinde;

a) Tesisin kurulum programı,

b) Tesisi oluşturacak sistemlerin tanıtımını içeren bir rapor,

c) Kurulum sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren dokümanlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(3) Tesisin kurulum programı, kurulumla ilişkin faaliyetlerin yeterliliği ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) Tesisi oluşturacak sistemlere ilişkin sunulan bilgiler, sistemlerin güvenlik açısından fonksiyonlarını yerine getirebilir teknik özelliklere sahip olduğunun belirlenmesi amacıyla dereceli yaklaşımla gözden geçirilir ve değerlendirilir.

(5) Kurulum sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren dokümanlar, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(6) Nükleer hammaddelerin yan ürün olarak çıkarıldığı ve/veya depolandığı durumlarda tesis, cevher zenginleştirme ve depolama faaliyetlerinin yapıldığı alanlarla sınırlı olup inşaat iznine tabi değildir. Kuruluş bu tür tesisler için ulusal mevzuatın gerektirdiği izinlerin alınması sonrasında Kuruma bildirim yaparak tesisin kurulumunu başlatabilir. Kuruluş, tesisin işletmeye geçebilmesi için işletme lisansı başvurusunda bulunur.

İşletme lisansı

MADDE 39- (1) Madenler için işletme lisansı başvurusu ekinde;

a) Tesisin kurulduğu hâlini yansıtan ve olası kaza analizlerini içeren GAR,

b) İşletme organizasyonuna ve personeline ilişkin bilgiler,

c) Radyasyon acil durumlarına yönelik planlar,

ç) İşletme prosedürleri,

d) Yangın güvenliği, emniyet, nükleer madde sayım ve kontrol, radyasyondan korunma, çevresel radyolojik izleme ve benzeri hususlara ilişkin plan veya programlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(2) Başvuru ile sunulan GAR, tesisin kurulduğu hâlini yansıtmaması açısından incelenir ve olası tüm kaza senaryolarının incelendiği ve sonuçlarının değerlendirildiğinin belirlenmesi amacıyla dereceli yaklaşımla gözden geçirilir ve değerlendirilir.

(3) İşletme organizasyonu ve personeline ilişkin sunulan bilgiler, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) Radyasyon acil durumlarına yönelik planlar, alınan önlemlerin yeterliliği ve ulusal sisteme uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) Başvuru ile sunulan diğer plan, program ve prosedürler, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(6) İşletme lisansı değerlendirmesinde kurulum aşamasında yapılan denetimlerin ve testlerin sonuçları dikkate alınır.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Tüm Nükleer Tesislerin Tabi Olduğu Yetkilendirmeler

Yeniden işletmeye geçiş izni

MADDE 40- (1) Kuruluş;

a) Bir ünitenin üç ay veya daha uzun süreyle, diğer nükleer tesislerin altı ay veya daha uzun süreyle durdurulması,

b) Nükleer tesisin veya ünitenin, işletme sınır ve koşullarında yer alan bir güvenlik sınırına yaklaşılması veya sınırın aşılması sonucunda plansız olarak durması,

c) Nükleer tesis veya ünite için periyodik güvenlik değerlendirmesi sonucunda güvenlik açısından iyileştirme ihtiyacı nedeniyle durdurma kararı alınması,

ç) İşletme lisansı koşullarında tesisin özellikleri çerçevesinde belirlenmiş olan koşulların oluşması nedeniyle durdurulması,

durumlarında Kuruma bildirim yapar. Nükleer tesisin veya ünitenin yeniden işletmeye geçirilmesi Kurumun iznine tabidir.

(2) Nükleer tesisin veya ünitenin uzun süre durdurulmasının gerektiği durumda Kuruluş durdurmanın gerekçesini ve alınacak özel önlemleri de içeren rapor ile Kuruma bildirim yapar. Kurum raporun incelenmesi sonrasında ek güvenlik veya emniyet önlemlerinin alınmasını talep edebilir.

(3) Nükleer tesisin veya ünitenin işletme sınır ve koşullarında yer alan bir güvenlik sınırına yaklaşılması veya sınırın aşılması sonucunda durdurulması hâlinde Kuruluş olayın seyrini, nedenlerini, alınan önlemleri Kuruma ivedilikle bildirir. Daha sonra bu bilgilere ek olarak olayın kök nedenlerini, öngörülen düzeltici ve önleyici faaliyetleri ve bu faaliyetlerin takvimini içeren bir raporu Kuruma sunar. Düzeltici ve önleyici faaliyetler Kurumun uygun görüşü ile gerçekleştirilir.

(4) Yeniden işletmeye geçiş izni başvurusu Kuruma işletmeye geçiş raporu sunulur. İşletmeye geçiş raporu;

a) Uzun süreli durdurma hâlinde Kuruluşun yeniden işletmeye hazır olduğuna ilişkin olarak nükleer tesisin veya ünitenin ve işletme organizasyonunun güncel durumunu gösteren ve işletmeye geçilmesinde güvenlik, emniyet ve radyasyondan korunma açısından sakınca olmadığını ortaya koyan bilgileri,

b) Plansız durma hâlinde olayın seyrini, gerçekleştirilen düzeltici ve önleyici faaliyetleri ve nükleer tesisin veya ünitenin son hâliyle yeniden güvenli bir şekilde işletilebileceğine ilişkin değerlendirmeyi,

içerir. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(5) Başvuru ile sunulan rapor ve belgeler, Kurum tarafından nükleer tesisin veya ünitenin güvenli bir şekilde yeniden işletilebileceğinin belirlenmesi açısından değerlendirilir.

(6) Kuruluş, bu izin ile nükleer tesisi veya üniteyi işletme lisansı yetki koşulları çerçevesinde işletmeye yeniden başlayabilir.

Değişiklik izni

MADDE 41- (1) Kuruluş;

a) İnşaat izni verildikten sonra tesisin yerleşim planı ve yapısal sistemlerin tasarımı ve imalat yöntemlerindeki,

b) Ekipmanın imalatına ilişkin süreç başladıktan sonra ekipmanın tasarımı ve imalat yöntemlerindeki,

c) İşletmeye alma izni verildikten sonra tesisin yapı, sistem ve **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619) ekipmanlarındaki,**

ç) Tesisin işletme sınır ve koşulları ile işletme prosedürleri Kurum tarafından uygun görüldükten sonra bu belgelerdeki,

d) İşletme lisansı verildikten sonra tesisin yapı, sistem ve **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619) ekipmanlarındaki,**

değişiklikler için bir kayıt, kontrol ve onay mekanizması oluşturur ve uygular.

(2) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Kuruluş, güvenlik açısından önemli olmayan yapılardaki değişiklikler için tasarım ve inşaat faaliyetlerini gerçekleştiren kuruluşların onaylarını alır, bu değişiklikleri onaylar ve BGŞ'nin uygunluk değerlendirmesine tabi faaliyetlerdeki değişiklikler için BGŞ'ye uygunluk değerlendirmesi yaptırır.

(3) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Güvenlik açısından önemli yapı, sistem veya ekipmanlardaki değişiklikler için Kuruluş, tasarım, imalat ve inşaat faaliyetlerini gerçekleştiren kuruluşların onaylarını alır, bu değişiklikleri onaylar ve yapı ile ekipmanlardaki değişiklikler için BGŞ'ye değişikliğin uygunluk değerlendirmesini yaptırır. İşletme sürecindeki değişiklikler için bu değerlendirmeyi işletme organizasyonunun tesis konfigürasyonu ve değişikliklerin takibinden sorumlu birimi yapabilir.

(4) **(Mülga:RG-1/8/2024-32619)**

(5) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Güvenlik açısından önemli yapı, sistem ve Kurumun uygun görüşüne tabi ekipmanlardaki değişikliğin;

a) Güvenlik veya emniyeti etkilemediğinin değerlendirildiği durumda değişikliğin yapılması için üçüncü fıkrada belirtilen usul yeterlidir.

b) Güvenlik veya emniyet üzerindeki etkilerinin belirlenemediği durumda değişikliğin izne tabi olup olmadığına ilişkin olarak Kurumdan görüş alınır.

c) Güvenlik veya emniyeti etkilediğinin değerlendirildiği durumda değişiklik Kurumun iznine tabidir. Bu değişiklikler için Kuruluş Kuruma değişiklik izni başvurusu yapar.

(6) **(Değişik:RG-1/8/2024-32619)** Değişiklik izni başvurusu ekinde, öngörülen değişikliğe, değişikliğin güvenlik ve emniyet üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesine ve yapı ile ekipmanlardaki değişiklikler için BGŞ'nin uygunluk değerlendirmesine ilişkin bilgi ve belgeler Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(7) Sunulan belgeler, öngörülen değişikliklerin güvenlik ve emniyet üzerindeki etkileri açısından değerlendirilir.

İşletmeden çıkarma izni

MADDE 42- (1) Nükleer tesislerde işletmeden çıkarma faaliyeti tesisin türüne ve niteliklerine göre dereceli yaklaşımla planlanır ve yürütülür.

(2) İşletmeden çıkarma izni başvurusu ekinde;

a) İşletmeden çıkarma faaliyetlerinin güvenliğine ilişkin rapor,

b) İşletmeden çıkarma sürecine yönelik program,

c) İşletmeden çıkarma sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları,

ç) Radyasyon acil durumlarına yönelik planlar,

d) Çevresel radyolojik izleme, yangın güvenliği, radyasyondan korunma, radyoaktif atık yönetimi, emniyet veya nükleer madde sayım ve kontrol gibi hususlara ilişkin plan veya programlar, Kuruma sunulur. Kurum tesisin özelliklerini dikkate alarak güvenlik ve emniyet gerekçeleriyle ek belgeler talep edebilir.

(3) İşletmeden çıkarma faaliyetlerinin güvenliğine ilişkin rapor, yeterliliği ile DBL'de yer alan belgelere uygunluğunun yanı sıra;

a) Söküm ve radyasyondan arıdırmada kullanılacak tekniklerin uygunluğu,

b) Düzenleyici kontrolden çıkarılma sonrası sahanın kullanım için özel tedbir gerektirmeyecek şekilde çevre ile uyumlu hâle getirilecek olması,

c) İşletmeden çıkarma sırasında ortaya çıkacak radyoaktif atıkların yönetimi,

ç) İşletmeden çıkarma faaliyetlerinin çalışanlar, halk ve çevre üzerindeki radyolojik etkileri, açısından gözden geçirilir ve değerlendirilir.

(4) İşletmeden çıkarma sürecine yönelik program, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) İşletmeden çıkarma sürecinde kalitenin teminine ilişkin düzenlemeleri içeren yönetim sistemi dokümanları, yeterliliği ile DBL'de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(6) Radyasyon acil durumlarına yönelik planlar, alınan önlemlerin yeterliliği ve ulusal sisteme uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(7) Başvuruyla sunulan diğer belgeler, yeterliliği ile DBL’de yer alan belgelere ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

Düzenleyici kontrolden çıkarma

MADDE 43- (1) İşletmeden çıkarma sürecine yönelik programda belirtilen faaliyetler tamamlandığında Kuruluş, düzenleyici kontrolden çıkarılması için nükleer tesisin ve sahanın gerekli şartları sağladığını gösteren bir rapor ile Kuruma başvuru yapar.

(2) Kurum başvuru ile sunulan raporu, sahanın yeniden kullanım koşullarıyla uyumlu hâle getirilmiş olması açısından inceler. Kurum ayrıca sahada denetimler ve ölçümler yaparak gerekli şartların sağlandığını kontrol eder. Raporun ve denetim sonuçlarının uygun değerlendirilmesi durumunda tesis ve saha ile bu tesis ve saha kapsamında Kuruluş düzenleyici kontrolden çıkarılır.

(3) Düzenleyici kontrolden çıkarma kararı ile Kuruluşun yetkilendirilmiş olduğu tesis ve sahaya ilişkin yetkileri ve sorumlulukları sona erer.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetkilendirilmiş bir faaliyet için başka bir tüzel kişinin yetkilendirilmesi

MADDE 44- (1) Yetkilendirilmiş bir faaliyet için herhangi bir nedenle başka bir tüzel kişinin yetkilendirilmesinin gerekmesi durumunda;

a) Bir faaliyet için yetkilendirilmiş olan Kuruluş, konuya ilişkin talebini gerekçeleri içeren bir rapor ile Kuruma sunar. Kurumun söz konusu talebi uygun bulması durumunda faaliyete devam edecek olan tüzel kişi, niyet bildirim kapsamında sunulması gereken bilgiler ve nükleer tesise ilişkin sorumlulukların üstlenilmesi sürecinde güvenlik ve emniyetin sürdürülmesine ve nükleer güvence sorumluluklarının yerine getirilmesine ilişkin önlemleri içeren bir program ile Kuruma başvurur.

b) Kurum sunulan bilgileri ve programı değerlendirerek yetkilendirme sürecinin başlayacağı aşamayı ve yetkilendirme başvurusu için sunulması gereken belgeleri belirler.

c) Kurum yetkilendirme için sunulan belgeleri değerlendirir ve gerek gördüğü takdirde ek bilgi ve belge talep edebilir. Kurum, uygun bulması durumunda, başvuran tüzel kişiyi ilgili sürece ilişkin hükümler uyarınca yetkilendirir.

ç) Söz konusu yetkilendirme ile birlikte tesise ilişkin güvenlik, emniyet ve nükleer güvence kapsamındaki yetki ve sorumluluklar yetkilendirilen yeni kuruluş tarafından üstlenilir ve önceki Kuruluş düzenleyici kontrolden çıkarılır.

Denetim ve yaptırım

MADDE 45- (1) Kuruluşun bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetleri Kurumun denetimine tabidir. Denetime ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

(2) İlgili mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına aykırı hareket edildiğinin tespit edilmesi hâlinde idari yaptırım uygulanır. İdari yaptırımlara ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

Öngörülemez durumlar

MADDE 46- (1) Bir tesisin bu Yönetmelik kapsamı dışında olduğuna, tesisin özellikleri ve güvenlik açısından riskleri kapsamında dereceli yaklaşımla yapılacak değerlendirmeler sonucunda Kurum tarafından karar verilir.

(2) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında öngörülmeyen durumların oluşması hâlinde, sürecin nasıl ve hangi koşullarla devam edebileceğine Kurum tarafından karar verilir.

(3) Kuruluşun işletmekte olduğu nükleer santralin sahasında yeni bir ünite kurmak üzere talepte bulunduğu durumda, yeni ünitenin bu Yönetmelik kapsamında tabi olacağı yetkilendirme süreçleri ile diğer hususlar Kurum tarafından belirlenir.

(4) Niyet bildiriminde bulunulan tesisin bu Yönetmelikte belirlenen tesis türlerinden farklı olması veya tabi olunması gereken hükümlere ilişkin tereddüt oluşması durumunda husus Kurum tarafından karara bağlanır.

Atıflar

MADDE 47- (1) Mevzuatta yürürlükten kaldırılan Nükleer Tesislere Lisans Verilmesine İlişkin Tüzüğe yapılan atıflar, bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Mevcut yetkilendirmeler ve devam eden yetkilendirme süreçleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuatta belirlenmiş olan;

- a) Kurucunun tanınması işlemi, niyet bildirimine,
 - b) Yer lisansı, saha onayına,
 - c) Tedarike başlama izni, imalat iznine,
 - ç) İmalatçı onayı, imalatçı yetki belgesine,
 - d) Saha parametreleri onayıyla birlikte sınırlı çalışma izni, saha hazırlama iznine,
 - e) İnşaat lisansı, inşaat iznine,
 - f) Tesise yakıt getirme izniyle birlikte hizmete sokma izni, işletmeye alma iznine,
 - g) Yakıt yükleme ve deneme işletmelerine başlama izniyle birlikte tam güçte çalışma izni ve işletme lisansı, işletme lisansına,
- tekabül eder.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan Lisanslamada Esas Alınacak Mevzuat, Kılavuz ve Standartlar Listesi, DBL yerine geçer.

(3) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan yer lisansları saha onayı, inşaat lisansları inşaat izni, tedarike başlama izinleri imalat izni yerine geçer. Nükleer santral üniteleri için ayrı ayrı verilmiş olan sınırlı çalışma izinleri santrale ilişkin saha hazırlama izni yerine geçer. Söz konusu yetkilendirmeler kapsamında yürütülen faaliyetler verilmiş olan yetkilendirme koşulları uyarınca tamamlanır.

(4) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce karara bağlanmamış olan mevcut yetkilendirme başvuruları, başvuru tarihinde ilgili sürece ilişkin yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

(5) Bu Yönetmelik kapsamındaki BGŞ'lerin yetkilendirilmesine ilişkin hususlar Kurum tarafından ayrıca düzenlenir. BGŞ'ler bu kapsamda Kurum tarafından yetkilendirilene kadar 31/3/2017 tarihli ve 30024 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer Santrallerin Yapı Denetimi Yönetmeliği uyarınca yetkilendirilen nükleer yapı denetimi kuruluşları BGŞ yerine geçer.

Yürürlük

MADDE 48- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 49- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Nükleer Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	17/3/2023	32135
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	1/8/2024	32619